

HƯỚNG DẪN TRẢ LỜI

Phần	Câu/Ý	Nội dung	Điểm
I		Đọc hiểu	3.0
	1	PTBD: Miêu tả, biểu cảm	0.5
	2	Trong đoạn trích có rất nhiều kỉ niệm được nhắc đến, cụ thể là: đáng mẹ đi lại chăm sóc con khi bị thương, những món ăn giản dị và đòi thường mà mẹ dành cho con như trái bưởi đào, canh tôm nấu khế, khoai nướng, ngô bung.	0.5
	3	Trong đoạn trích, người mẹ được miêu tả thông qua những cử chỉ ân cần và những món ăn đậm bạc mà nhân vật dành cho người con trong tác phẩm. Đó là vẻ đẹp âm thầm, lặng lẽ mà cao quý của bà mẹ được tái hiện trong đoạn trích nói riêng cũng như những bà mẹ Việt Nam anh hùng trên đất nước nói chung.	1.0
	4	Tình cảm của tác giả đối với mẹ: trân trọng ghi nhớ suốt đời mình tình cảm quân dân sâu đậm và thiêng liêng mà người mẹ đã dành cho mình. Tác giả rất thương quý mẹ, luôn nhớ về mẹ và những kỉ niệm khi ở bên mẹ; xót thương những hi sinh của mẹ dành cho đất nước và nhân dân.	1.0
II		Làm văn	
	1	Từ nội dung đoạn trích ở phần Đọc hiểu, anh/ chị hãy viết một đoạn văn khoảng 200 chữ trình bày suy nghĩ về ý nghĩa của việc <i>cần trân quý những gì đang có</i> trong cuộc sống con người	2.0
	a.	Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận 200 chữ Học sinh có thể trình bày đoạn văn theo cách diễn dịch, quy nạp, tổng -phân-hợp, song hành hoặc móc xích.	0.25
	b.	Xác định đúng vấn đề cần nghị luận về một vấn đề xã hội: ý nghĩa của việc <i>cần trân quý những gì đang có</i> trong cuộc sống con người	0.25
	c.	Thí sinh lựa chọn các thao tác lập luận phù hợp để triển khai vấn đề nghị luận theo nhiều cách nhưng phải làm rõ ý nghĩa của việc <i>cần trân quý những gì đang có</i> trong cuộc sống con người . Có thể triển khai theo hướng sau: - <i>Trân quý những gì đang có</i> là biết trân trọng, nâng niu, gìn giữ những điều tốt đẹp mà cuộc sống đem đến cho mỗi con người -Ý nghĩa của việc <i>cần trân quý những gì đang có</i> :	1.00

	<p>+trân quý những gì đang có sẽ đem lại hạnh phúc cho con người. Từ đó, đời sống tinh thần và vật chất sẽ được đầy đủ và nâng cao;</p> <p>+trân quý những gì đang có sẽ giúp ta không rơi vào lối sống ảo tưởng, viển vông, hão huyền, xa rời thực tế;</p> <p>+trân quý những gì đang có sẽ giúp ta thêm yêu đời, gắn bó với gia đình, quê hương, đất nước, có động lực để phấn đấu, góp phần làm nên thành công, vượt qua bao thử thách, khó khăn trên đường đời.</p> <p>- Phê phán một số người không biết trân quý những gì đang có, chạy theo lối sống xa hoa, hưởng lạc cá nhân, đua đòi theo phong trào, gây đau khổ và phiền phức cho người khác.</p> <p>- Bài học nhận thức và hành động: Nhận thức được giá trị của cuộc sống hiện tại để biết quý trọng những gì mình có được trong tay. Tuổi trẻ cần học tập và rèn luyện, sống hết mình cho đời để không ân hận, hối tiếc vì mình đã đánh mất nhiều điều quý giá.</p>	
	<p>d. Sáng tạo</p> <p>Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.</p>	0,25
	<p>e. Chính tả, dùng từ, đặt câu: Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu.</p>	0,25
2	<p>Phân tích hình tượng nhân vật Mị trong đoạn trích . Từ đó, nhận xét cái nhìn về người nông dân của nhà văn Tô Hoài.</p>	5,0
	<p>1. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận về một trích văn xuôi</p> <p>Có đủ các phần mở bài, thân bài, kết bài. Mở bài nêu được vấn đề, thân bài triển khai được vấn đề, kết bài kết luận được vấn đề.</p>	(0,25)
	<p>2. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận</p> <p>Hình tượng nhân vật Mị trong đoạn trích; nhận xét cái nhìn về người nông dân của nhà văn Tô Hoài.</p>	(0,25)
	<p>3. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm; thể hiện sự cảm nhận sâu sắc và vận dụng tốt các thao tác lập luận; kết hợp chặt chẽ giữa lí lẽ và dẫn chứng. Cụ thể:</p> <p>3.1.Mở bài:</p> <p>-Tô Hoài là một trong những gương mặt tiêu biểu của văn xuôi Việt Nam đương đại.</p> <p>- “Vợ chồng A Phủ” – một tác phẩm gắn liền với tên tuổi nhà văn Tô</p>	(4.00)

	<p>Hoài trong hơn nửa thế kỉ qua.</p>	
	<p>- Sức hấp dẫn của thiên truyện chủ yếu từ hai nhân vật được khắc họa khá thành công với những cá tính nghệ thuật đặc sắc.</p> <p>- Đặc biệt khi khắc họa nhân vật Mị, nhà văn bộc lộ năng lực khám phá chiều sâu nội tâm con người sâu sắc và tinh tế, đồng thời thể hiện cái nhìn mới mẻ về người nông dân. Cụ thể ở đoạn trích: <i>“Trong bóng tối, Mị đứng im lặng [...]. Cổ tay, đầu, bắp chân bị dây trói siết lại, đau đứt từng mảnh thịt.”</i></p> <p>3.2.Thân bài:</p> <p>3.2.1.Khái quát về tác phẩm, đoạn trích: 0.25 đ</p> <p>- Hoàn cảnh sáng tác, xuất xứ, sơ lược cốt truyện.</p> <p>+Truyện ngắn “Vợ chồng A Phủ” được sáng tác năm 1952 và in trong tập "Truyện Tây Bắc " (1953). Đây là một tác phẩm có giá trị của văn xuôi Việt Nam hiện đại khi phản ánh chân thực và sinh động con đường của nhân dân miền núi cao Tây Bắc đi theo cách mạng.</p> <p>+Tác phẩm gồm hai phần : Phần đầu kể về cuộc sống tủ nhục của Mị và A Phủ ở Hồng Ngài, là nô lệ trong nhà thống lí Pá Tra. Kết thúc phần đầu là cảnh Mị cắt dây trói cứu A Phủ và cùng A Phủ trốn khỏi nhà Pá Tra. Phần sau kể Mị và A Phủ ở Phiềng Sa, họ thành vợ chồng, được cán bộ A Châu giác ngộ cách mạng. A Phủ trở thành đội trưởng du kích đánh Pháp bảo vệ làng.</p> <p>- Vị trí, nội dung đoạn trích.</p> <p>3.2.2.Cảm nhận về đẹp nội dung, nghệ thuật về nhân vật Mị trong đoạn trích:</p> <p>a.Về nội dung:</p> <p>– Sơ lược về cảnh ngộ của Mị trước khi bị trói trong đêm tình mùa xuân:</p> <p>+ Mị là một cô gái trẻ đẹp, yêu đời, chăm chỉ lao động, nhà nghèo và rất hiếu thảo;</p> <p>+ Do món nợ truyền kiếp của cha mẹ, Mị phải làm dâu gạt nợ cho thống lí Pá Tra, sống cuộc đời trâu ngựa khổ đau;</p> <p>+ Nhưng tận đáy sâu tâm hồn câm lặng ấy vẫn le lói tia lửa sống,</p>	

chỉ chờ dịp là bùng lên mạnh mẽ. Dịp ấy đã đến trong *đêm tình mùa xuân* phơi phới mà tiếng sáo gọi bạn đầu làng đã làm xao động lòng người phụ nữ trẻ;

+ Khi mùa xuân về, như quy luật vạn vật hồi sinh, sức trẻ trong Mị bùng trỗi dậy. Mị khêu đèn lên cho bùng sáng căn buồng của mình, lén lấy hũ rượu uống ực từng bát. Mị bồi hồi nghe tiếng sáo. Mị vẫn còn trẻ. Mị muốn đi chơi.

+Trông thấy Mị, A Sử bước lại, nắm Mị, lấy thắt lưng trói hai tay Mị. Nó xách cả một thúng sợi dầy ra trói Mị đứng vào cột nhà. Tóc Mị xõa xuống, A Sử quấn luôn tóc lên cột làm cho Mị không cúi, không nghiêng đầu được nữa...

– Diễn tả tâm trạng và hành động của Mị trong đêm tối khi bị A Sử trói, không cho đi chơi xuân:

+ *“Trong bóng tối, Mị đứng im lặng, như không biết mình đang bị trói. Hơi rượi còn nồng nàn, Mị vẫn nghe tiếng sáo đưa Mị đi theo những cuộc chơi, những đám chơi...”*: Mị như quên hẳn mình đang bị trói, quên những đau đớn về thể xác, Mị vẫn thả hồn theo những cuộc chơi, những tiếng sáo gọi bạn tình tha thiết, tiếng sáo không chỉ vang vọng trong không gian mà còn tồn tại trong chính tâm hồn Mị. Ngay cả khi cô bị trói đứng thì âm thanh của tiếng sáo như ma lực làm bùng cháy trong Mị niềm khao khát yêu, khao khát sống.

+ *“Mị vùng bước đi. Nhưng tay chân đau không cựa được”*: Tiếng sáo của những đôi lứa yêu nhau và của cả những người lỡ duyên đã có sự tác động lớn lao tới tâm hồn Mị. Nó thôi thúc Mị, khiến Mị vùng bước đi, quên thực tại đau khổ trước mắt. Chi tiết Mị *“vùng bước đi”* đã minh chứng được sức sống mãnh liệt trong tâm hồn Mị. Tâm hồn ấy đang đến với tự do, đang tràn trề nỗi yêu đương của tuổi trẻ. Nhưng cũng chính lúc này, khi *“vùng bước đi”* theo tiếng sáo, sợi dây trói thắt vào *“tay chân đau không cựa được”*, Mị mới trở lại với hiện thực phũ phàng, nghiệt ngã. Lòng Mị đau đớn, thốn thức nghĩ mình không bằng con ngựa.

+Tiếng sáo tượng trưng cho tình yêu, hạnh phúc đột ngột biến mất, *“Mị không nghe thấy tiếng sáo nữa”*. *“Chỉ còn nghe tiếng chân ngựa”*, tiếng chân ngựa đạp vào vách, nhai cỏ, gãi chân là những âm thanh của thực tại, đưa Mị trở lại với sự liên tưởng đau đớn bởi kiếp sống *“không bằng con ngựa”* của mình. Sau bao nhiêu năm tháng, Mị đã tỉnh táo nhận ra thân phận trâu ngựa của mình, đã thốn thức khi thấy mình *“không bằng con ngựa”* nhà thống lí. Hình ảnh so sánh con người với con vật cứ day dứt, trở đi trở lại trong tác phẩm. Khi về làm vợ A Sử chắc chắn nhiều lần Mị đã bị hấn đánh đập, hành hạ. Nhưng có lẽ đây là lần đầu tiên Mị thốn thức nghĩ không bằng con ngựa. Bởi những lần trước Mị nghĩ mình cũng là con trâu, con ngựa thì đó là ý nghĩ của con người cam chịu, quen khổ. Còn giờ đây, nó là cái thốn thức của tâm hồn bị vùi dập.

+Dù đã trở lại với thực tại tàn nhẫn, suốt đêm mùa xuân ấy, quá khứ vẫn “nồng nàn tha thiết” trong nỗi nhớ của Mị với “hơi rượu toả, tiếng sáo đập dồn, tiếng chó sủa xa xa...” Đêm khuya là lúc trai đến bên vách làm hiệu rủ người yêu dỡ vách ra rừng chơi. Mị nín khóc, Mị lại bồi hồi.

+Mị phải sống trong sự giằng xé giữa khao khát cháy bỏng, hiện tại tàn nhẫn. Tâm trạng Mị đồng hiện giữa quá khứ, hiện tại, chấp chờn giữa tỉnh và mê. Trong đêm tình mùa xuân này, Mị đã thức tỉnh để nhận ra những bất hạnh, những cay đắng trong thân phận trâu ngựa của mình. Khi nhận ra thì cảm nhận về sự khổ ải sẽ càng thấm thía. Từ nay, có lẽ Mị sẽ không thể yên ổn với những suy nghĩ buông xuôi, cam chịu của mình. Khát vọng tình yêu, khát vọng hạnh phúc, khát vọng tuổi trẻ đã hồi sinh nhưng cũng đã bị vùi dập. Và nó đang chờ ngọn gió để thổi bùng lên.

+ Mị bàng hoàng tỉnh... Không một tiếng động. Mị thương những người đàn bà khốn khổ sa vào nhà quan. Cô Mị của ngày xưa - một người sống như đang chết, sống trong cảm giác chờ đợi sự giải thoát từ cái chết, giờ đây lại biết xót thương cho người khác, biết sợ hãi trước cái chết.

+ Mị thấy sợ khi nhớ tới từng có người đàn bà cũng bị đánh, bị trói đã chết đứng chính căn buồng này. “Mị sợ quá, Mị cựa quậy” như để chứng minh mình vẫn còn sống. Mị sợ chết vì ám ảnh bởi bóng ma của thần quyền. Mị sợ chết cũng chứng tỏ Mị khao khát sống. Chết lúc này là chết oan uổng. Chính tiếng sáo, tiếng gọi tình yêu đã giúp Mị nhận ra sự sống đáng quý: phải sống để được yêu, được đón nhận hạnh phúc tuổi trẻ... Một khi biết sợ chết thì người ta càng thêm yêu cuộc sống. Mị cũng vậy.

+Đánh giá: Như vậy rõ ràng là cường quyền và thần quyền tàn bạo không thể dập tắt nổi khát vọng hạnh phúc, tình yêu nơi Mị. Cuộc nổi loạn tuy không thành công nhưng nó đã cho người đọc thấy sức sống mãnh liệt tiềm tàng trong những người nông dân tưởng chừng như nhỏ bé, khốn khổ nhất.

b. Về nghệ thuật:

-Bút pháp miêu tả tâm lí sắc sảo, tinh tế

-Cách dẫn dắt tình tiết khéo léo, tự nhiên

-Giọng trần thuật của tác giả hòa vào những độc thoại nội tâm của nhân vật tạo nên ngôn ngữ nửa trực tiếp đặc sắc.

-Ngôn ngữ kể chuyện tinh tế, mang đậm màu sắc miền núi.

3.2.3.Nhận xét cái nhìn về người nông dân của nhà văn Tô Hoài.

- Nhà văn nhìn người nông dân Tây Bắc dưới ách thống trị của

bọn chúa đất miền núi đã bị chà đạp tàn nhẫn từ thể xác đến tinh thần.

Nhưng trong chiều sâu tâm hồn của họ vẫn có sức sống tiềm tàng mãnh

liệt của khát vọng sống, khát vọng hạnh phúc, tình yêu và khát vọng tự do. Tuy sống trong thân phận trâu ngựa, bị đoạ đày giữa địa ngục trần gian nhưng họ không bao giờ chịu đầu hàng số phận, mà vẫn tìm cách vượt ngục tinh thần, tâm hồn được hồi sinh. Đó còn là cái nhìn lạc

	<p>quan, tin tưởng vào sức mạnh của người nông dân trong tư tưởng tiến bộ của nhà văn cách mạng Tô Hoài.</p> <p>- Các nhìn mới mẻ, tin yêu về người nông dân cho thấy tài năng quan sát, miêu tả thiên nhiên, phong tục tập quán, đặc biệt khả năng diễn tả quá trình phát triển tính cách nhân vật hợp lí, tự nhiên, phong phú, phức tạp mà sâu sắc, phù hợp với quy luật <i>phép biện chứng tâm hồn</i> của nhà văn-người có duyên nợ với mảnh đất và con người Tây Bắc.</p> <p>3.3.Kết bài: 0.25</p> <p>-Đoạn văn miêu tả tâm trạng nhân vật Mị trong đêm xuân khi bị trời thắm đẫm tính nhân văn, góp phần tô đậm tính cách nhân vật Mị.</p> <p>-Thể hiện một cách chân thật và cảm động giá trị hiện thực và tinh thần nhân đạo của truyện ngắn “<i>Vợ chồng A Phủ</i>”.</p>	
	<p>4. Sáng tạo</p> <p>Có cách diễn đạt sáng tạo, thể hiện suy nghĩ sâu sắc, mới mẻ về vấn đề nghị luận.</p>	(0,25)
	<p>5. Chính tả, dùng từ, đặt câu</p> <p>Đảm bảo quy tắc chính tả, dùng từ, đặt câu</p>	(0,25)